

Kazatel: Josef Hurta

Písňe: 701, 246, 717, 398

Čtení: Mt 15, 1 – 20

Text: Mt 15, 21 – 28 *Ježíš odtud odešel až do okolí Týru a Sidónu. A hle, jedna kananejská žena z těch končin vyšla a volala: "Smiluj se nade mnou, Synu Davidův! Má dcera je zle posedlá." Ale on jí neodpověděl ani slovo. Jeho učedníci přistoupili a žádali ho: "Zbav se jí, vždyť za námi křičí!" On odpověděl: "Jsem poslán ke ztraceným ovčím z lidu izraelského." Ale ona přistoupila, klaněla se mu a řekla: "Pane, pomoz mi!" On jí odpověděl: "Nesluší se vzít chleba dětem a hodit jej psům." Ona řekla: "Ovšem, Pane, jenže i psi se živí z drobtů, které spadnou ze stolu jejich pánů." Tu jí Ježíš řekl: "Ženo, tvá víra je veliká; staň se ti tak, jak chceš." A od té hodiny byla její dcera zdráva.*

Ježíš odtud odešel až do okolí Týru a Sidónu. První otázka dnešního kázání: Odkud Ježíš odešel? To je zajímavá úvaha – ten výchozí bod, odkud Ježíš odchází. Ježíš pobýval v Galileji, a v předchozí kapitole čteme, že za ním přišli farizeové a zákoníci až z Jeruzaléma, tedy z naprostého centra duchovního života Izraele. Nesmírně zbožní a vážní lidé, kteří přísně dodržovali židovské náboženské předpisy. A ti byli z Ježíše a jeho učedníků doslova v šoku: „Jak to, že tvoji učedníci porušují tradici otců! Vždyť si před jídlem neomývají ruce!“ Aby bylo jasno, jim nešlo o hygienu. Ale o rituální obmytí, kterým dávali najevo svoji oddělenost od všeho nečistého, světského, hříšného. Farizeus totiž znamená „oddělený“.

Ale u Ježíše si naběhli. On řekl: No jo, vy a ta vaše tradice! Vždyť vy, abyste zachovali tradici, klidně přestoupíte i Boží přikázání. A ještě se u toho tváříte zbožně. Rodičům, které byste měli cítit, klidně řeknete: „Já vám nepomůžu vám, protože to, co bych vám mohl dát, to už jsem všechno dal na církev.“ Vypadá to zdánlivě zbožně, ale věřte mi, že Bůh z toho žádnou radost nemá. Už prorok Izaiáš o vás prorokoval: „Lid tento ctí mě rty, ale srdce jejich je daleko ode mne; marně mě uctívají, neboť učí naukám, jež jsou jen příkazy lidskými.“ To je v tomto kázání první zastavení. Uvažujme, co z naší československé evangelické zbožnosti je pouhá lidská tradice, která se míjí s Božím slovem. A co je u nás tím místem, odkud už Ježíš odešel jinam.

Za druhé: Kam Ježíš odešel? Četli jsme: Ježíš odtud odešel až do okolí Týru a Sidónu. Tato města jsou v bibli symbolem světské konzumní společnosti. Šlo o centrum mezinárodního obchodu. Byly to metropole s věhlasnými tržišti a vzrušujícím nočním životem. Neměl by se Ježíš takovému prostředí raději vyhnout? Ježíš je tu přece pro věřící lidi. Proč chodí tam, kde o něj nikdo nemá zájem. Na tržišti nebo v supermarketu lidi přece zajímá jen jak dobře nakoupit, jak dobře vydělat, jak dobře vypadat, jak se dobře najíst a užít si. Nebo je to jinak? Známe vůbec potřeby těch, kteří nechodí do církve? A tak druhá myšlenka dnešního kázání zní takto: Ježíš překračuje hranice. Hranice naší zbožnosti, hranice našeho sboru, hranice naší církve.

Ano, je pravda, že předtím v 10. kapitole své učedníky ještě nabádal, aby nevstupovali na cestu pohanů a nechodili do samarské obce. Řekl jim: „Jděte raději ke ztraceným ovčím z lidu izraelského.“ A vcelku pochopitelně. Člověk má začít u sebe, doma ve své rodině, ve svém prostředí, ve své církvi, ve svém národě. Začínající věřící by se neměl pouštět na tenký led pohanického prostředí. Ale to je pouze začátek. Později Ježíš pošle učedníky až na sám kraj světa, jak čteme v závěru Matoušova evangelia. A Ježíš sám s tím už teď začíná. Překračuje hranice a jde až do okolí Týru a Sidónu. A pokud si myslíme, že tam opravdu není o Ježíše zájem, tak se velice mýlíme. Lidé mimo sbor a mimo církev mají spoustu starostí, s nimiž si nevědí rady. I v těchto končinách lidé potřebují Ježíše. A Ježíš se pohybuje v jejich okolí. Ale zároveň se jim nijak nevnučuje.

A hle, jedna kananejská žena z těch končin vyšla a volala: „Smiluj se nade mnou, Synu Davidův! Má dcera je zle posedlá.“ Vida, maminka, která si neví rady se svou dcerou. Nevíme, jakého druhu byla ta posedlost, jestli s tou dcerou jen mlátila puberta nebo to byl nějaký duchovní problém. V každém případě, maminka byla z toho dost zoufalá a zřejmě i jako pohanská žena musela někde

slyšet, že je dobré s tím zajít za Ježíšem Nazaretským, který tu zrovna někudy chodí. Říkala si – je to syn Davidův, to už něco znamená, ten by mi mohl pomoci. To, co následovalo ale vůbec, vůbec nečekala.

Bylo to totální zklamání. Zrada. Jdete za někým s prosbou o pomoc, a on nic. Čteme: On jí na její prosbu neodpověděl ani slovo.

Milí přátelé, co se to stalo s Ježíšem? Všimněte si, že evangelista nijak nevysvětluje, proč Ježíš mlčí. Ale ukazuje, co dělat, když Ježíš mlčí. Ano, je to příběh nevyslyšené modlitby. A to je něco, co všichni důvěrně známe. Mlčící Ježíš, který neodpovídá na naše prosby a neodpovídá našemu očekávání. Dokonce jeho učedníci se snaží přimět Ježíše k nějaké reakci a říkají mu: „Zbav se jí, vždyť za námi křičí! Prostě, pošli ji pryč nebo něco udělej, ať je klid.“

A v této chvíli Ježíš promluví. A zase nevíme, jestli to řekl jen těm učedníkům nebo to slyšela i ta žena: „Jsem poslán jen ke ztraceným ovčím z lidu izraelského.“

My z dalšího víme, že tento předpoklad nakonec sám poruší a překročí další hranici. A proto je možné z toho usuzovat, že to vlastně myslí tak trochu ironicky: „Všichni, včetně farizeů a zákoníků z Jeruzaléma po nás chtějí, abychom se uchovávali čistí, abychom si rituálně umývali ruce, abychom se nestýkali s pohany, abychom se nějak neznečistili... Takže co? Takže mlčím. Nikomu dalšímu nepomáhám. Nejsme tu pro všechny. A později si církev řekne, ani duchovní by neměli překračovat jisté hranice a měli by si uchovat jakýsi důstojný odstup. A v jistých křesťanských kruzích se zpívalo: „Svět ať se klidně zboří, nám přece srdce hoří.“ To je přece ta rituální čistota, co po nás chtějí farizeové. Neposkrvnit se, nereagovat, nepotkávat se, neušpinit se.

Ale ta žena přistoupila, klaněla se mu a řekla: „Pane, pomoz mi.“ A víte, co on jí odpověděl? „Nesluší se vzít chléb dětem a hodit jej psům.“

Milí přátelé, co byste udělali na místě té ženy? Otočili byste se a víckrát byste s Ježíšem nechtěli mít nic společného. Prostě byste s ním skoncovali.

Ale ta obdivuhodná žena udělala něco úplně jiného. Ona celou situaci zachránila tím, že se nenechala odradit. A tu metaforu s dětmi a psy obrátila ve svůj prospěch pohotovou reakcí: „Ovšem, Pane, jenže i psi se živí z drobtů, které spadnou ze stolu jejich pánů.“

Tyjo, tak to je víra! Zkušenost zklamání, rozčarování ona proměnila v ještě větší víru. A tím Ježíše totálně odrovnala. A on jí fascinovaně řekl: „Ženo, tvá víra je obrovská; staň se ti tak, jak chceš“. A od té hodiny už bylo jasné, že to bude dobré. A že její dcera je zachráněna.

Modlitba: *Pane, nenech nás odejít od tebe. I když zažijeme zklamání, i když neodpovídáš na naše modlitby hned anebo vůbec neodpovídáš našemu očekávání. Nenech nás odejít bez pomoci. My ti věříme. Amen.*

Přímluvná modlitba:

Pomoz nám, Pane Ježíši Kriste. Nevíme si rady se svými dětmi a vnoučaty. Nerozumíme jejich světu, nerozumíme době, do níž se narodili. Pomoz nám jejich svět pochopit. Společně prosíme: Pane, pomoz nám.

Pane, buď pomoci mladým lidem, kteří hledají svoji životní cestu, svůj obor a práci, hledají své místo v životě, hledají partnery, přátele, společenství. Kéž jim dopřáváme jejich svobodu a sdílíme s nimi jejich výhled do budoucnosti. Pomáhej nám je povzbuzovat, nesoudit a nedělat ze sebe chytré. Společně prosíme: Pane, pomoz nám.

Pane, prosíme za naše životní partnery a partnerky, za vzájemnou lásku a jednotu. Prosíme, pomáhej nám v našich rozhodováních, dávej nám moudrost v řešení našich otázek, problémů a starostí. Společně prosíme: Pane, pomoz nám.

Pane Ježíši, myslíme též na lidi v krizi, na lidi smutné, v depresi, prosíme za lidi, kteří nevidí světlo na konci tunelu, za lidi vyhořelé a za ty, kterým se ze života vytratila naděje. Kéž jim s tvou pomocí dokážeme být na blízku. Společně prosíme: Pane, pomoz nám.

Modlíme se také za lidi, kteří nedokážou v tebe věřit. Prosíme za ty, kterým něco brání přijmout tě za svého Pána. Kéž jim dovedeme o tobě vydat svědectví. Zbav nás strachu, že zůstaneme nepochopení. Společně prosíme: Pane, pomoz nám.

Modlíme se za lidi nemocné, a za lidi zraněné tělesně i duševně. Prosíme za ty, kterým jsme ublížili nebo jim nedokázali pomoci. V tobě máme všichni svou naději, sílu a pomoc. Společně prosíme: Pane, pomoz nám.

Skrze tebe, Ježíši, nacházíme cestu k našemu pravému a laskavému nebeskému Otci a společně ho prosíme: Otče náš...